

Gynækolog og obstetiker
Christine Felding

sundhed@soendag.dk

Christine Felding

HVORFOR GÅR JYDER IKKE TIL GYNÆKOLOG?

*I Storkøbenhavn,
hvor jeg har
praktiseret i over
30 år, "går man til
gynækolog"
bare for en
sikkerheds skyld*

Selvfulgelig går jyder til gynækolog, så overskriften er naturligvis sat på spidsen. Men jyske kvinder – både de ældre og de yngre – ligger rent faktisk sjældnere på briksen hos en gynækolog, end københavn-ske kvinder gør. Hvis man satte knappenåle i danmarkskortet for hver eneste praktiserende gynækolog i landet, ville der eksempelvis være langt mellem knappenåls-hovederne på fastlandet, mens der nærmest ikke er plads til flere knappenåls-hoveder, altså speciallæger, i København. Det er der flere grunde til. For det første er jyderne, især nordjyderne, nok generelt lidt længere tid om at tage til lægen, når de er syge, for det andet er der langt mellem speciallægerne, herunder gynækologer i Jylland. I Jylland går de fleste bare op til deres almindelige læge, når de skal have prævention, hormonpiller eller måske tjekkes for livmoderhalskræft eller have taget celleprøver. I København får man i stedet en henvisning til en speciallæge i gynækologi og obstetrik, som det hedder. Hvad der kom først ... om det er ægget (den lave efterspørgsel) eller hønen (det lave udbud), der kom først, er ikke til at sige. Og så længe det ikke går ud over kvinders sundhedstilstand og vores underlivs ve og vel, er det bare en pudsighed. Tænk, at der kan være så stor forskel på, hvordan man bruger sin læge eller gynækolog, i så lille et land som Danmark. I Storkøbenhavn, hvor jeg har praktiseret i over 30 år, "går man til gynækolog" bare for en sikkerheds skyld, ligesom man skal have bilen til service med jævne mellemrum og sørger for at få tænderne til det årlige eller halvårslige eftersyn. Jeg er glad for, at kvinder tager deres underliv alvorligt. Men det er altså ikke bedre at gå for

meget end for lidt, og det virker ikke *forebyggende*. Selvfølgelig er der visse ting, jeg som gynækolog kan fange på et tidligere tidspunkt, så man kan gribe ind på et tidligt stadie af en lidelse eller en sygdom, men man bliver ikke mindre eller sjældnere syg af at gå meget til lægen. Det er heller ikke antallet af besøg hos gynækologen, der afgør, om du bliver syg eller ej, det er livsstil og arvelighed. Godt for jer, jyder. Der er til gengæld også tilfælde, hvor du skal gå til gynækologen med det samme. Nemlig når du har symptomer, smerter eller gener. I de sidste år har jeg blandt andet set en voldsom stigning i antallet af kvinder over 45 år med sygdommen lichen sclerosus, og hvor kvinderne kommer alt for sent. De tror, de ved, hvad det er, nemlig svamp, og det gør deres læge desværre også. Det klør og svier på samme måde som svamp, men det er reelt en autoimmun hudsygdom, som medfører, at huden bliver ultratynd og sart omkring vulva, inklusive skamlæber (indre og ydre) og bagud til anus. Lichen sclerosus kan give symptomer som svie og en brændende følelse, især ved sex og vandladning, og vil vise sig i form af hvide områder omkring kønsdele og endetarmsåbning. En vævsprøve kan afgøre, om du har denne lidelse, som ikke kan kureres, men dog lindres medicinsk med binyrebarkhormon. Det var før en sjælden sygdom, nu kommer der én om dagen med lichen sclerosus i min praksis. Mange af dem kommer alt for sent i behandling, fordi de selv og deres læge har antaget, at det "nok bare var svamp", og de igennem længere tid uden held er blevet behandlet for det. Sygdommen kan være arveligt betinget. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt det er lichen sclerosus, du har, så kig på lichen-sclerosus.dk eller sundhed.dk.